

AGENȚIA NAȚIONALĂ DE DEZVOLTARE RURALĂ

SERVICII DE EXTENSIUNE RURALĂ

RAPORT ANUAL

2014

CUPRINS

SUMAR.....3

I. ADMINISTRAREA REȚELEI SERVICII DE EXTENSIUNE RURALĂ.....Eroare!
Marcaj în document nedefinit.

1.1. Selectarea și contractarea Prestatorilor de Servicii SER Eroare! Marcaj în document nedefinit.

1.2. Componența și aria de activitate SER _____ Eroare! Marcaj în document nedefinit.

1.3. Administrarea Rețelei Servicii de Extensiune Rurală Eroare! Marcaj în document nedefinit.

II. SERVICII OFERITE BENEFICIARILOR SER... Eroare! Marcaj în document nedefinit.

2.1. Servicii de consultanță tehnologică _____ Eroare! Marcaj în document nedefinit.

2.2. Servicii de consultanță de ordin juridic _____ Eroare! Marcaj în document nedefinit.

2.3. Servicii de consultanță de ordin financiar-economic Eroare! Marcaj în document nedefinit.

2.4. Servicii de consultanță de marketing _____ Eroare! Marcaj în document nedefinit.

III. PROGRAME DE INSTRUIRE ..... Eroare! Marcaj în document nedefinit.

3.1. Instruiri obligatorii pentru consultanții SER__ Eroare! Marcaj în document nedefinit.

3.2. Instruiri specializate pentru consultanți SER _ Eroare! Marcaj în document nedefinit.

3.3. Instruiri specializate pentru producători agricoli și reprezentanți APL Eroare! Marcaj în document nedefinit.

IV. ACTIVITĂȚI CU CARACTER DEMONSTRATIV Eroare! Marcaj în document nedefinit.

V. ACTIVITĂȚI DE PROMOVARE ..... Eroare! Marcaj în document nedefinit.

VI. ELABORAREA ȘI PUBLICAREA MATERIALELOR INFORMATIVE.....Eroare!
Marcaj în document nedefinit.

**VII. SISTEMUL INFORMAȚIONAL DE MARKETING AGRICOL INTEGRAT CU
PLATFORMA DE AVERTIZARE ȘI COMUNICARE TIMPURIE (SIMA-PACT)
..... Eroare! Marcaj în document nedefinit.**

VIII. MONITORIZARE ȘI EVALUARE ..... Eroare! Marcaj în document nedefinit.

8.1. Monitorizarea și evaluarea internă _____ Eroare! Marcaj în document nedefinit.

8.2. Monitorizarea și evaluarea externă _____ Eroare! Marcaj în document nedefinit.

8.3. **Monitorizarea activității financiare** ..... Eroare! Marcaj în document nedefinit.

IX. ÎNDEPLINIREA BUGETULUI ..... Eroare! Marcaj în document nedefinit.

ANEXE ..... Eroare! Marcaj în document nedefinit.

SUMAR

Raportul anual de activitate al Agenției ACSA și rețelei Servicii de Extensiune Rurală (SER) a fost elaborat în baza rezultatelor monitorizării și evaluării activităților, rapoartelor narative și financiare ale Prestatorilor de Servicii (PS) și oficiului central ACSA în perioada ianuarie - decembrie 2014. Toate documentele care stau la baza acestui raport sunt disponibile la oficiul ACSA și oficiile regionale PS.

Serviciile de informare, consultanță și instruire au fost prestate de către ACSA și rețeaua SER formată din 35 PS cu un număr total de 430 consultanți din care 350 consultanți locali amplasați pe lângă primăriile și 80 consultanți regionali, inclusiv 10 consultanți în marketing agricol.

Servicii și beneficiari

În perioada ianuarie – decembrie 2014, consultanții rețelei SER, în conformitate cu specificațiile tehnice ale contractului nr. 29 din 22.04.2013, au prestat 400378 ore/servicii consultative dintre care 210,5 mii ore/servicii de ordin tehnologic (52%), 78,6 mii ore/servicii de ordin financiar - economic (20%), 62,6 mii ore/servicii de marketing agricol (16%), și 48,7 mii ore/servicii de ordin juridic (12%).

Structura serviciilor de consultanță acordate de rețeaua SER relevă faptul că din totalul orelor/servicii consultative prestate circa 10 mii ore/servicii au fost oferite la elaborarea planurilor de afaceri, peste 17 mii ore/servicii pentru organizarea meselor rotunde, peste 30 mii ore/servicii pentru implementarea seminarelor, mai mult de 35 mii ore/servicii pentru consultații în scris, peste 105 mii ore/servicii pentru implementarea întrunirilor și discuțiilor, peste 110 mii ore/servicii de vizite în teren și aproape 90 mii consultații verbale.

Circa 55% din clienți (cca. 184 mii de persoane) au beneficiat de servicii consultative oferite în grup (mese rotunde, seminare, întruniri și discuții, vizite în teren), iar 45% de beneficiari le revin serviciile oferite în mod individual (cca. 155 mii de persoane).

Programe de instruire

Pregătirea profesională în perioada de raportare a fost focusată pe două direcții prioritare – (i) consolidarea capacităților consultanților locali și regionali pentru serviciilor conform cerințelor contractuale și (ii) instruirea producătorilor agricoli în vederea familiarizării și implementării cunoștințelor la cultivarea plantelor cu valoare adăugată.

1. Modulul: „Sarcinile și responsabilitățile PS la implementarea contractului SER în perioada ianuarie-decembrie 2014” – cu durata de o zi pentru 35 coordonatorii regionali de proiect și 35 consultanții doi regionali SER;
2. Modulul: „Utilizarea computerului” – o sesiune de instruire cu durata de 5 zile fiecare pentru 20 consultanți ai SER;
3. Modulul: „Instruiri de bază pentru consultanții SER” – o sesiune de instruire cu durata de 6 zile fiecare pentru 25 consultanții locali și regionali SER;
4. Modulul: „Programul de contabilitate automatizată 1C v.8.2” – o sesiune cu durata de 3 zile pentru 35 consultanții doi regionali SER, care duc evidența contabilă în cadrul PS;
5. Modulul: „Producerea culturilor cu valoare înaltă (legume, fructe și struguri)” – 83 seminare raionale cu durata de o zi fiecare pentru peste 3800 producătorilor agricoli;

6. Modulul: “Producerea culturilor cu valoare înaltă - legume” – o sesiune de instruire cu durata de 5 zile pentru 28 producători agricoli;
7. Modulul: “Producerea culturilor cu valoare înaltă - fructe” – o sesiune de instruire cu durata de 5 zile pentru 14 producători agricoli;
8. Modulul: “Producerea culturilor cu valoare înaltă - struguri” – o sesiune de instruire cu durata de 4 zile pentru 25 producători agricoli;

Afaceri cu caracter demonstrativ

În anul 2014, Prestatorii de Servicii au depus la comisia de concurs 28 de propuneri de proiecte dintre care 11 din ele au fost implementate ca afaceri cu caracter demonstrativ. Din numărul total de astfel de afaceri 4 au fost destinate demonstrării tehnologiilor de întreținere și reproducerii iepurilor de casă, ovinelor, porcinelor și creșterii puilor de găini în fermele familiale iar 3 afaceri au fost destinate cultivării murelor, zmeurii, căpșunilor și altor plante bacifere cu utilizarea irigației prin picurare. Altele 4 afaceri au fost orientate la aplicarea echipamentului inovativ la uscarea fructelor, prelucrarea nucilor, protecția livezii de grindină și creșterea florilor în spațiu protejat cu utilizarea echipamentului de încălzire în bază de biomasă.

Cu ajutorul resurselor financiare SER și ale beneficiarilor proiectelor au fost dezvoltate 4 ferme pentru întreținerea în extravilanul localităților a 500 iepuri de casă, 200 ovine, 160 porcine și cca 7000 tineret de păsări și 3 exploatații agricole ce cultivă 2,5 ha mure, 1 ha zmeură, 4 ha căpșune și alte culturi bacifere cultivate la irigația prin picurare. De asemenea o gospodărie a fost echipată cu uscătorie cu microunde și utilaje auxiliare corespunzătoare pentru uscarea fructelor și legumelor, o altă întreprindere a fost dotată cu utilaje de import pentru prelucrarea nucilor, o exploatație a fost echipată cu plasă antigrindină pentru o livadă de 1,25 ha de mere iar alta a fost dotată cu cazan pe biomasă pentru încălzirea serei cu o suprafață de 900 m² pentru producerea florilor de trandafiri în extrasezon.

În perioada de raportare pe baza sectoarelor demonstrative au fost organizate 88 seminare și alte activități instructiv-informative la care au luat parte 934 fermieri, consultanți și alte persoane cointeresate din aria de deservire a PS. În rezultatul activităților realizate au fost deschise 6 locuri noi de muncă, s-a comercializat producție de cca 2,3 mln lei, suma alocată pentru investiții fiind de 1,6 mln. lei.

Activități de promovare

În perioada de referință ACSA și rețeaua SER au implementat 358 activități de promovare, dintre care 145 la nivel local și 213 la nivel național. Membrii direcției executive ACSA și consultanții SER au participat cu standuri, prezentări tematiche și consultanțe aplicative la expozițiile specializate de Ziua Europei (UTAG, or. Cahul 17.05.2014, PS Comrat și Ceadr Lunga), Forumul Viti-Vinicol (or. Hîncești, 16.06.2014), „Festivalul Strugurelui ediția II” (or. Cimișlia, 24.08.2014), „Festivalul Mărului ediția IV” (or. Soroca, 28.09.2014), Expoziția Internațională specializată de produse, utilaje, tehnologii agricole și meșteșuguri „Farmer 2014” (or. Chișinău, 22-25.10.2014). Membrii direcției executive ACSA au participat cu prezentări și relații despre activitatea SER și ACSA la conferința internațională "Advisory service networking promotion towards Eastern Europe for Agriculture and Rural Development" organizată de Forumului European pentru Serviciile de Consultanță Agricolă și Rurală (EUFRAS).

Elaborarea și publicarea materialelor informative

În anul 2014 ACSA a elaborat și publicat 2 broșuri, un poster și 10 pliante informative cu un tiraj total de 15.000 exemplare în calitate de suport informativ pentru compania de promovare a măsurilor de subvenționare a sectorului agricol în 2014 pe de o parte, și a realizat studiul de cercetare a cheltuielilor și veniturilor și publicat ghidul “Situția cheltuielilor și veniturilor în exploatațiile agricole pentru anul 2014” cu un tiraj total de 200 exemplare pe de altă parte.

Sistemul Informațional de Marketing Agricol integrat cu Platforma de Avertizare și Comunicare Timpurie (SIMA-PACT)

Suportul informațional pentru SER, producătorii agricoli și antreprenorii rurali în domeniul marketingului agricol este susținut prin implementarea și dezvoltarea Sistemului Informațional de Marketing Agricol integrat cu Platforma de Avertizare și Comunicare Timpurie (SIMA-PACT). SIMA-PACT - reprezintă un sistem informatic de comunicare și informarea timpurie specializat în furnizarea informației operative în formate: SMS, IVR, News Letter via e-mail și a accesului public la 5 interfețe ale portalului *www.acsa.md*, în termeni de alerte, prognoze, măsuri pre și post afectare de hazarde naturale și informații din domeniul agro marketing.

Prin intermediul SIMA-PACT în anul de referință sa asigurat suportul informațional pentru cca. 31,9 mii de clienți înregistrați, 430 consultanți SER și 1150 de utilizatori abonați. SIMA-PACT în perioada de referință a înregistrat peste 31,9 mii vizitatori unici (din care 34,2% clienți fidelizați) și circa 110 mii de accesări. Celor 1150 abonați le-au fost expediate peste 90 mii SMS informative (prognozele și avertizări meteo, prețuri de referință), peste 200 mii de buletine News Letter SIMA-PACT, au fost plasate peste 1500 de informații și noutăți publice, 52 de studii de piață agricolă, 37 studii a peții mărunții și peste 500 de oferte și cereri de comercializare a produselor agricole și de achiziție a mijloacelor de producție.

În anul de referință ACSA, în parteneriat cu companiile ТОВ «Фруктовый Проект» din Ucraina și DLV Plant din Olanda, a continuat studiul săptămânal al pieței mărunții comercializat în stare proaspătă pe piețele de referință din Ucraina, Moldova, Polonia, Germania, Italia, Rusia și Olanda. Studiile menționate sunt cu regularitate expediate în adresa abonaților SIMA-PACT, rețelei SER, Direcțiilor MAIA și Asociației Producătorilor și Exportatorilor de Fructe din Republica Moldova.

Monitorizare și evaluare

În perioada de raportare, monitorizarea și evaluarea ACSA-ei și rețelei SER a fost realizată prin: (i) monitorizarea și evaluarea internă – efectuată de către PS și membrii Direcției Executive ACSA care a vizat 26 PS și 49 CL; (ii) monitorizarea și evaluarea externă – efectuată de către membrii Grupului de monitorizare din cadrul MAIA care i-au vizat pe toți prestatorii de servicii, și (iii) monitorizarea internă și externă a activității financiare – efectuată de contabilitatea ACSA pentru toți 35 PS, auditorul independent „BAKER TILLY AND PARTNERS”, Centrul Național Anticorupție și Inspekția financiară a Ministerului Finanțelor

Rezultatele monitorizării și evaluării interne și externe a relevat faptul că ACSA și rețeaua SER au respectat obligațiunile contractuale utilizând mijloacele financiare alocate conform destinației și a legislației în vigoare.